

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 29 stycznia 2016 r.

Poz. 925

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN.I. 4131.1.9.2016.6 **WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO**

z dnia 27 stycznia 2016 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XIV/86/2015 Rady Powiatu Wągrowieckiego z dnia 23 grudnia 2015r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie z drogi i przechowywanie pojazdów w 2016 r. w części § 5 „i ma zastosowanie do opłat od dnia 1 stycznia 2016 r.” ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała nr XIV/86/2015 Rady Powiatu Wągrowieckiego z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie z drogi i przechowywanie pojazdów w 2016 r. została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 30 grudnia 2015 r.

Powyższą uchwałę podjęto na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445) i art. 130a ust. 2a, 6, 6a, 6c ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012r., poz. 1137 ze zm.) w związku z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia obowiązujących w 2016 r. maksymalnych stawek opłat za usunięcie pojazdu z drogi i jego parkowanie na parkingu strzeżonym (M.P. 2015 r. poz. 707)

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że zapis zawarty w § 5 przedmiotowej uchwały „z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.” istotnie narusza art. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) w zw. z art. 130a ust. 6 ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zmianami) oraz art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1484 ze zm.), zwanej dalej ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych.

Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada ustaliła cennik opłat obowiązujących w 2016 roku za usunięcie pojazdu z drogi i jego przechowywanie.

Kompetencja do podjęcia przedmiotowej uchwały została zawarta w art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.), zgodnie, z którym rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1–2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a.

Z kolei określając sposób wejścia uchwały w życie Rada postanowiła, że uchwała ta wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego i ma zastosowanie do opłat od 1 stycznia 2013 r.

W związku z tym, że uchwała ta została podjęta na sesji dnia 23 grudnia 2015 r., a do Dziennika Urzędowego Województwa Wielkopolskiego wpłynęła w dniu 28 grudnia 2015 r., i pomimo ogłoszenia jej w ww. dzienniku tego samego dnia (tj. 28.12.2015 r.) niemożliwym było zachowanie okresu *vacatio legis* w postaci 14 dni od dnia ogłoszenia uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym, tak, aby uchwała ta miała zastosowanie do opłat, zgodnie z wolą Rady, od dnia 1 stycznia 2016 r.

Powyższe oznacza, że Rada nadała przedmiotowej uchwale wsteczną moc obowiązującą.

Tymczasem zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Przepis art. 5 ww. ustawy stanowi, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

W ocenie organu nadzoru w niniejszej sprawie przepis ten jednak nie znajduje zastosowania. Stanowi on wyjątek od ogólnej zasady nie działania prawa wstecz i ma umożliwić prawodawcy nadanie aktowi wstecznej mocy obowiązującej wówczas, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenionej, jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji (tak w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia, 2001 r., P 4/99, OTK 2001, nr 1, poz. 5), a jednocześnie realizacja tej zasady nie jest możliwa bez wstecznego działania prawa (tak w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2001 r., K 27/00, OTK 2001, nr 2, poz. 29). W wyroku z dnia 25 września 2000 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że działanie prawa wstecz nie oznacza naruszenia art. 2 Konstytucji, o ile tak wprowadzone przepisy **polepszają sytuację prawną niektórych adresatów danej normy prawnej i zarazem nie pogarszają sytuacji prawnej pozostałych jej adresatów** (K 26/99, OTK 2000, nr 6, poz. 186).

Kwestionowana uchwała określa wysokość stawek opłat, jakie właściciele pojazdów będą zobowiązani uiszczać w przypadku zaistnienia okoliczności wynikających z poszczególnych ustępów art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Zastosowanie uchwały z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2016 r. oznacza, że właściwe organy już od tej daty będą mogły pobierać opłaty w niej ustanowione.

W przypadku przedmiotowej uchwały i normy art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, kiedy to organ stanowiący powiatu zobowiązany jest do określenia corocznie stawek opłat za działania wynikające z uchwały, nie można uznać za uzasadnione nadania mocy wstecznej takiej uchwale.

Działanie takie, zdaniem organu nadzoru, jest całkowicie sprzeczne z zasadami demokratycznego państwa prawnego i narusza zasadę zaufania do organów państwa jak i zasadę pewności prawa.

Uznanie za dopuszczalne nadanie uchwale wstecznej mocy obowiązującej doprowadziłoby do sytuacji, w której w danym okresie uchwała miała odmienną treść, niż miało to wówczas *de facto* miejsce. W konsekwencji prowadziłoby do naruszenia zasady zaufania od organów państwa oraz zasady pewności co do prawa.

Tymczasem w art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych chodzi o możliwość nakazania stosowania postanowień zawartych w podjętym przez prawodawcę akcie normatywnym, z poszanowaniem zasady demokratycznego państwa prawnego, do stanów faktycznych (zdarzeń) mających miejsce przed jego wejściem w życie, a nie o zmianę obowiązującego w przeszłości prawa i nadaniu mu innego brzmienia. Mówiąc o „wstecznym obowiązywaniu” aktów normatywnych, chodzi o sytuację, kiedy to dziś wydany akt prawny wiąże skutki prawne z faktami, które miały miejsce przed jego wydaniem. Zmiana treści obowiązującego aktu normatywnego, polegająca na skreśleniu części lub całości jednostki redakcyjnej takiego aktu, może mieć wyłącznie charakter konstytutywny, a więc może nastąpić i wywoływać skutki prawne najwcześniej z dniem ogłoszenia i wejścia w życie aktu zawierającego zmianę.

Tym samym w niniejszej sprawie art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych nie znajduje zastosowania.

Uwzględniając powyższe niniejsze rozstrzygnięcie jest w pełni uzasadnione.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Zbigniew Hoffmann